

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľiek: **1/ I. E.**, bytom M., **2/ J. U.**, bytom M., v dovolacom konaní právne zastúpených JUDr. Š. H., advokátom, B., proti odporcovi: **S.**, IČO: X, so sídlom M., v dovolacom konaní právne zastúpeného Mgr. P. P., advokátom, M., **o neplatnosť uznesenia**, ktorá sa viedla na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 5C 139/2009, o dovolaní navrhovateľiek proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 30. novembra 2010 sp.zn. 8Co/242/2010 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Navrhovateľky 1/,2/ sú povinné zaplatiť spoločne a nerozdielne odporcovi náhradu trov dovolacieho konania 35,91€ do rúk Mgr. P. P. do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľky návrhom podaným 8. júla 2009 domáhali určenia neplatnosti uznesenia zo dňa 18.06.2009 v bode 4, v bode 10 om 5 a v bode 7, prijatom na zhromaždení vlastníkov bytov. Svoj návrh odôvodnili tým, že dňa 18. júna 2009 na zhromaždení vlastníkov bytov bolo prijaté uznesenie, ktoré nespĺňalo zákonom predpísané kvórum na odhlasovanie jednotlivých bodov (§ 14 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z.z.).

Okresný súd Martin rozsudkom zo dňa 15. apríla 2010 č.k. 5C 139/2009-131 návrh navrhovateľiek zamietol, a navrhovateľkám uložil povinnosť zaplatiť odporcovi trovy konania v sume 0,00-€.

Krajský súd v Žiline na odvolanie navrhovateľiek rozsudkom zo dňa 30. novembra 2010 sp.zn. 8Co 242/2010 napadnutý rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil a odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil s názorom prvostupňového súdu v tom, že návrh navrhovateľky uplatnili po 15-dňovej lehote stanovenej v § 14 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z.z.. Navrhovateľky sa výsledok hlasovania z 18. júna 2009 dozvedeli dňa 22. júna 2009, čo samé v konaní potvrdili a od toho dňa im začala plynúť 15-dňová lehota na uplatnenie ich zákonného nároku na podanie návrhu na súd. Skonštatoval, že navrhovateľkám lehota uplynula 7. júla 2009 a keďže preukázateľne bol návrh podaný 8. júla 2009 ich nárok zanikol.

Proti tomuto rozsudku podali dovolanie navrhovateľky, ktoré odôvodnili vadou v zmysle § 237 písm. f) O.s.p., trvali na tom, že svoj návrh podali včas, a preto zamietnutím návrhu im ako účastníckam konania bola odňatá reálna a efektívna možnosť konať pred súdom. Nebolo im umožnené právne i skutkovo argumentovať k vecnej a procesnej otázke rozhodovanej veci. Namietali, že neboli riadne vykonané nimi predložené dôkazy, ktorými sa súd ani nezaoberal. Odvolací súd bez toho, aby nariadil pojednávanie alebo akýmkoľvek spôsobom vyhodnotil dôkazy, rozhodol a svoje rozhodnutie iba verejne vyhlásil. Mali tiež za to, že rozsudok Krajského súdu v Žiline je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

Odporca vo vyjadrení k dovolaniu zvedol, že v plnom rozsahu súhlasí s rozsudkom Okresného súdu Martin, ktorým bol návrh navrhovateľiek zamietnutý, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Žiline ktorý potvrdil rozsudok okresného súdu. Zároveň si uplatnil si náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré v zmysle § 236 a nasl. O.s.p. možno napadnúť dovolaním.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné ešte aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O.s.p.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, pričom nevyslovil prípustnosť dovolania a nešlo ani o prípad, že by sa odvolací súd v tejto veci odchyľil od právneho názoru odvolacieho súdu. Keďže dovolaním napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 238 ods. 1, 2 a 3 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonnom ustanovení skutočne trpí.

Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v § 237 O.s.p. Nezistil, ani podmienky prípustnosti dovolania podľa § 237 písm.f/ O.s.p..

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti uplatnenia ich práv [napr. vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol doručený rozsudok do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Z obsahu spisu nevyplýva, že by oba nižšie súdy v prejedávanej veci v prípade žalovanej nerešpektovali niektoré z týchto práv.

Dovolateľky v tejto súvislosti namietali nesprávne posúdenie plynutia zákonnej lehoty na podanie návrhu na začatie konania. Posúdenie zachovania hmotnoprávnej pätnásť dňovej lehoty na podanie návrhu na súd je právnym posúdením veci. Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len dôvodom dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a to v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

V dôsledku tohto posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, by prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejedávanej veci nešlo). Právnym posúdením je totiž činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje ani zmätočnosť rozhodnutia.

K odňatiu možnosti dovolateľiek pred súdom konať malo podľa ich názoru dôjsť tým, že odvolací súd konal a rozhodol bez vytýčenia pojednávania .

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať

alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Dohovor o ľudských právach a základných slobodách nevyžaduje a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonať verejne. Ak teda rozhodoval súd prvého stupňa na pojednávaní, odvolací súd v zásade nemusí nariadiť pojednávanie. Odvolací súd môže rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, len ak je rozhodnutie nesprávne výlučne po právnej stránke. Odvolací súd však vždy môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné. Bez pojednávania nemôže odvolací súd meritórne rozhodnúť veci, ak :

- zistí, že je potrebné na účely správneho zistenia skutkového stavu vykonať (zopakovať) dôkazy,
- ak súd prvého stupňa rozhodol bez pojednávania,
- ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Je na úvahe odvolacieho senátu, v ktorých prípadoch ďalej bude považovať za potrebné nariadiť pojednávanie. V zákone nie je možné kauzisticky vypočítať všetky možné situácie, ktoré môžu v súdnej praxi nastať a práve naopak tým, že sa ponechá otázka nariadenia pojednávania na rozhodnutí súdu v porovnaní so striktnou normatívnou úpravou, takáto úprava bude v súlade s materiálnou stránkou právneho štátu.

Ako je zrejmé z obsahu spisu, z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací senát nevykonával ani neopakoval dokazovanie, na súde prvého stupňa sa uskutočnilo pojednávanie, a nie je tu ani dôležitý verejný záujem, aby bolo vo veci nariadené pojednávanie. Tým, že odvolací senát v predmetnej veci nenariadil pojednávanie a vo veci verejne vyhlásil rozsudok dňa 30. novembra 2010 neodňal navrhovateľkám možnosť konať pred súdom, tak ako to má na mysli ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p.

K námietke dovolateľiek, že súd nevykonal všetky potrebné dôkazy, dovolací súd uvádza, že nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv účastníka alebo vykonanie iných dôkazov ako účastníkmi navrhnutých nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi

možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania, a súd môže vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná alebo vykoná aj iné dôkazy, než sú účastníkmi navrhované, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k vade konania v zmysle § 237 O.s.p. Ani prípadné nesprávnosti pri hodnotení dôkazov nevedú k odňatiu možnosti účastníka pred súdom konať a nezakladajú prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ navrhovateľky tvrdia, že rozsudok odvolacieho súdu nevyhovuje požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí z hľadiska princípov spravodlivého procesu, a to najmä pokiaľ ide o jeho úplnosť, zrozumiteľnosť a presvedčivosť a vyvodzujú z toho, že absenciou riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia im bola odňatá možnosť konať pred súdom, dovolací súd poukazuje na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky, a to uznesenie sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003 v zmysle ktorého: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.“, ako aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého: „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.“

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len

na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa, a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvého stupňa, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvého stupňa, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že ďalšie závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd prirodzene musí odpovedať na podstatné a právne významné dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody. Inak sa dostane mimo limitov práva na spravodlivý proces, ktoré je chránené nielen čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu, a preto aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok s poukazom na ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľiek.

Keďže prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno z ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. vyvodit' a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižšieho stupňa bolo postihnuté vadami uvedenými v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľiek odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľkám, ktoré úspech nemali (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd priznal odporcovi náhradu trov dovolacieho konania, ktorá spočíva v odmene advokáta za jeden úkon poskytnutej právnej služby (vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu navrhovateľiek podľa § 14 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb) vo výške 1 x 28,50 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 1 x 7,41 €)] predstavuje spolu 35,91-€.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 31. mája 2011

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť :

Hrčková Marta